

SANT JOSEP. L'home just (8)

L'Escriptura Santa anomena Josep com un «home just» (*zaddik*). A l'evangeli de Lluc també Zacaries, pare de Joan Baptista i Simeó són anomenats homes justos. Quin títol més bell pel sant patriarca! Un home just a la Bíblia significa que actua segons la justícia de Déu, una justícia que obra per la misericòrdia. Una misericòrdia que, des del Deuteronomi, es manifesta als més desvalguts del poble: els orfes, les viudes, els forasters.

Josep, en la situació que es troba, actua no segons la justícia humana. Aquesta hauria estat difamar la seva promesa, abandonar-la a la seva sort. Una sort horrible (Jo 8,1 i seg.). Josep reacciona per amor i amb amor. Justament per això: «No volia difamar-la públicament i resolgué de desfer en secret l'acord matrimonial» (Mt 1,19b). La torbació del seu cor no li fou obstacle per actuar amb misericòrdia. Estimava massa Maria com per fer-li mal. Es deixa portar més per la misericòrdia que per l'orgull ferit. El dolor

secret de l'home just és visitat en el seu son per Déu mateix i el seu àngel. Com en altres escenes de l'Antic Testament Déu es manifesta en somnis. La persona quan dorm està desarmada i l'àngel del Senyor li revela el missatge sublim: *el fruit que ella ha concebut és obra de l'Esperit Sant* (Mt 1,20b). És un nou Gènesi, una nova creació, un nou principi, una història nova, una humanitat nova.

La genealogia de Jesús (tant en Mateu com en Lluc) arriba fins a Josep, però aquest s'aparta i la descendència és donada, com un do, a Maria. Josep en serà només testimoni i custodi del Misteri. El mateix Evangeli continua: *quan Josep es despertà, va fer el que l'àngel del Senyor li havia manat i va prendre a casa seva la seva esposa* (Mt 1,24a). Adoneu-vos que la figura de Maria hauria quedat imprecisa o desdibuixada. Si Déu per entrar en aquest món necessità el sí de Maria, també necessità el sí de Josep. De Maria sabem que digué: *que es faci segons la vostra voluntat*. Josep no va dir res, però feu el que el Senyor li demanava, silenciosament i humilment. El Fill de Déu per entrar en aquest món necessitava la fe i la virginitat de Maria, però ella necessitava un espòs i el Fill necessitava algú que li fes de pare. El disseny de Déu és indivisible i, per tant, la fe obediencial de Josep fou necessària en el misteri de l'Encarnació.

Ell, com Maria, compleix la voluntat de Déu, dòcilment i sense condicions. És la resposta d'un creient. És l'obediència de la fe. Expressa la fe del poble de l'aliança des d'Abraham. Ressona en la persona de Jesús el salm 1, que canta la benaurança del creient, de l'home que «estima de cor la llei del Senyor, la repassa, meditant-la nit i dia» i la fidelitat a la Paraula el fa fecund, *talment un arbre arrelat vora l'aigua que dona fruit quan és el temps* (Sl 1,1 i seg.).

Ell rep una paternitat desposseïda, absolutament donada. Regalada per Déu i confiada a ell. Forma part dels *anawim*, dels pobres de Jahvè. Al cap i a la fi és un cor de pobre qui rep el Messies. Més tard, el mateix Senyor en proclamarà la benaurança (Mt 5,2).

Sant Josep ens exhorta a actuar segons la justícia de Déu, segons la seva misericòrdia. Una misericòrdia que brolla d'un cor adolorit per l'altre. El levita i el sacerdot de la paràbola no varen aturar-se a socórrer el pobre malferit pel camí perquè no portaven cap nafra en el cor, a diferència del bon samarità que sabia el que era sofrir. Només un pobre pot entendre un altre pobre. Només un que ha estat dies i dies malalt pot comprendre la

necessitat de visitar un malalt. Avui, ara fa una estona, he conegut una dona que feia feines i m'ha dit: «*Padre, tengo los tres hijos en casa en el paro y mi hermana está enferma*, ha continuat dient-me: *lo dejo en manos de Dios*. I la bona dona infatigable continuava el treball de neteja. Sant Josep era d'aquesta raça, dels pobres que confien en el Senyor. La confiança que tenen en Déu no permet que caiguin en la tristesa del no voler viure ja més. No reaccionem mai més per orgull, sinó amb la caritat que tot ho creu, tot ho espera, tot ho suporta. Aquest és *el camí incomparablement millor* (1Co 12,11). Només hi ha un camí per anar cap a Déu: el de l'amor.

Del llibre “Pelegrins del Senyor” de Mn. Miquel Melendres, prevere de la nostra arxidiòcesi (1)

Ens agrada que la Quaresma caigui baixa i que coincideixin l'alegria de sant Josep i la tristesa de la Setmana de Passió o la Setmana Santa en que l'Església, sotragada per la proximitat de l'escarni de la Creu, ha cobert els altars i les imatges amb cortines morades, a tall de mare, inconsolable davant del fill morent, a qui no basten mocadors per a tapar-se els ulls, plora que plora.

Sabeu, en aquesta escaiença, l'aparició de sant Josep si n'és d'oportuna per a les ànimes porugues, ventejades d'escrúpols i neguits, les quals, amb la penombra quaresmal veuen augmentada molts camins la interna desolació que és el seu pa de cada dia?

Heus aquí, però, que les orenetes es preparen a traspasar la mar per volar damunt de les fulles tendres de la nostra primavera. I torna sant Josep! La seva testa pura —si no nevada d'anys, almenys cofada de canície per la tradició— sorgeix tranquil·la i somrient per entre la negror de les vestes i els morats de les cortines quaresmals, igual que el cim d'una congesta per sobre els núvols negres.